

Τελετή αναγόρευσης
της **Ξένιας Καλογεροπούλου** και του **Βασίλη Παπαβασιλείου** σε επίτιμους
διδάκτορες
του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών

Αθήνα, **12 Δεκεμβρίου 2022, ώρα 18.00**

Κύριε Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής,
Κύριε Πρόεδρε του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών,
Κυρίες και Κύριοι Συνάδελφοι,
Κυρίες και κύριοι,

Ως εκπρόσωπος της Συγκλήτου και των Πρυτανικών Αρχών του Πανεπιστημίου Αθηνών, έχω σήμερα την ιδιαίτερη χαρά και τιμή να υποδεχθώ την κ. Ξένια Καλογεροπούλου - ηθοποιό, σκηνοθέτη, θεατρική συγγραφέα, παραγωγό, ιδρύτρια και ψυχή του Θεάτρου Πόρτα - και τον κ. Βασίλη Παπαβασιλείου – ηθοποιό, σκηνοθέτη, ιδρυτή της Εταιρείας Θεάτρου «η Σκηνή», κινηματογραφικό παραγωγό, Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος - οι οποίοι θα αναγορευθούν Επίτιμοι Διδάκτορες του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής, του Πανεπιστημίου μας, στην ιστορική Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η διαδρομή Δημιουργών αυτού του βεληνεκούς δύσκολα περιγράφεται σε μια σύντομη προσφώνηση. Θα προβώ, λοιπόν, σε μια συνοπτική παρουσίαση του έργου των τιμώμενων, για το οποίο θα μιλήσουν διεξοδικότερα ο αναπληρωτής Καθηγητής, κ. Γρηγόρης Ιωαννίδης και η επίκουρη καθηγήτρια κ. Κλειώ Φανουράκη.

Ξένια Καλογεροπούλου

Η Ξένια Καλογεροπούλου γεννήθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 1936 στην Αθήνα και σπούδασε στη Βασιλική Ακαδημία Δραματικής Τέχνης του Λονδίνου. Εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο θέατρο το 1956 στη Γαλλία στο έργο του Μολιέρου «Γιατρός με το ζόρι» και το 1958 στην Αθήνα στο θεατρικό έργο «6ος Αμερικανικός Στόλος». Συμμετείχε σε περισσότερα από 50 θεατρικά έργα και 50 κινηματογραφικές ταινίες, σε τηλεοπτικές σειρές της κρατικής τηλεόρασης, και έχει ερμηνεύσει σημαντικούς ρόλους κλασικού, σύγχρονου και παιδικού ρεπερτορίου.

Το πολυσήμαντο συγγραφικό έργο της κ. Ξένιας Καλογεροπούλου περιλαμβάνει θεατρικά έργα για παιδιά και νέους, έργα παιδικής λογοτεχνίας, μεταφράσεις και διασκευές θεατρικών έργων. Ο θρυλικός «Οδυσσεβάχ» της Ξένιας Καλογεροπούλου μεταφράζεται σε οκτώ γλώσσες, «Το Σκλαβί» αποσπά το βραβείο δραματουργίας «Κάρολος Κουν» το 2001 και την ίδια χρονιά η κ. Ξένια Καλογεροπούλου τιμάται με το βραβείο παιδικής λογοτεχνίας του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη. Το διάστημα 1983-2001 διετέλεσε Πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Θεάτρου για τα Παιδιά και τους Νέους (Ελληνικό Κέντρο της ASSITEJ).

Η Ξένια Καλογεροπούλου, με το συνολικό της έργο, από την ίδρυση της «Παιδικής Σκηνή Γιάννη Φέρτη - Ξένιας Καλογεροπούλου», στη συνέχεια της «Παιδικής Σκηνης Ξένιας Καλογεροπούλου, του δικού της θεάτρου «Πόρτα», και του «Εργαστηρίου Θεάτρου Ξένια Καλογεροπούλου» αποτελεί σταθερά και εξελικτικά τη βασική εκπρόσωπο του Θεάτρου για παιδιά και νέους, του θεάτρου για ανήλικους θεατές στην Ελλάδα, ενώ ταυτόχρονα η προσωπικότητά της και το πολυσήμαντο

έργο της διακτινώνεται με μεγάλη επιτυχία στον διεθνή χάρτη.

Βασίλης Παπαβασιλείου

Πολυσχιδής και πολυετής είναι η μέχρι τώρα διαδρομή του Βασίλη Παπαβασιλείου. Ο ίδιος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1949 και μεγάλωσε στις Σέρρες. Το 1967 εισάχθηκε στην Ιατρική Σχολή της Θεσσαλονίκης την οποία όμως εγκατέλειψε γρήγορα για να στραφεί στο θέατρο. Σπούδασε στη Δραματική Σχολή του Θεάτρου Τέχνης και στη συνέχεια συνεργάστηκε με το ίδιο θέατρο ως ηθοποιός υπό την σκηνοθεσία του Κάρολου Κουν, του Γιώργου Λαζάνη και του Μίμη Κουγιουμτζή.

Το 1980 ίδρυσε την Εταιρεία Θεάτρου « Η Σκηνή» μαζί με άλλους ηθοποιούς και σκηνοθέτησε από κοινού με τον Λευτέρη Βογιατζή τη «Σπασμένη Στάμνα» του Κλάιστ σαν εναρκτήριο έργο της.

Το 1986 ίδρυσε και διεύθυνε τον «Θεατρικό Οργανισμό Εποχή», με τον οποίο τα επόμενα χρόνια ανέβασε πολλές και αξιόλογες παραστάσεις. Παράλληλα ο ίδιος συμμετείχε σε κινηματογραφικές παραγωγές και αναδείχτηκε σε σημαντικούς ρόλους του θεάτρου και του κινηματογράφου.

Το διάστημα 1994-1998 ανέλαβε τη θέση του Καλλιτεχνικού Διευθυντή του Κρατικού Θεάτρου Βόρειας Ελλάδας και σκηνοθέτησε για τις σκηνές του έργα του νεοελληνικού και διεθνούς δραματολογίου. Συμμετείχε επίσης σαν σκηνοθέτης και παραγωγός σε παραγωγές της Κεντρικής και Πειραματικής Σκηνής του Εθνικού, καθώς και διαφόρων ΔΗΠΕΘΕ και του Φεστιβάλ Αθηνών.

Το 2005 ανακηρύχτηκε μέλος της ομάδας εργασίας για την ίδρυση της Ακαδημίας Τεχνών, ενώ το 2007 ανέλαβε αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Θεάτρου και Χορού.

Ο κύριος Παπαβασιλείου έχει διδάξει Υποκριτική στη δραματική σχολή του Βεάκη, Σκηνοθεσία στο τμήμα Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ και Master Class στο Εθνικό Θέατρο, και έχει

πραγματοποιήσει κύκλους σεμιναρίων με βάση την ελληνική και την ξένη δραματουργία. Το μεταφραστικό του έργο είναι εξίσου πλούσιο και περιλαμβάνει έργα του διεθνούς θεάτρου και θεωρητικά κείμενα των Αλτουσέρ, Μπερνάρ Ντορτ, Κένεθ Τάουναν, κ.ά. Έχει εκδόσει μόνος του και σε συνεργασία με άλλους συγγραφείς πρωτότυπα κείμενα για τη θεατρική τέχνη, ενώ συνεργάστηκε σαν αρθρογράφος με τις εφημερίδες «Καθημερινή» και τα «Τα Νέα».

Για το έργο του έχει λάβει κατά καιρούς σημαντικές διακρίσεις, όπως τα Βραβεία Σκηνοθεσίας, Δραματουργίας και Καλύτερου ανδρικού ρόλου από την Ένωση Κριτικών, το Μεγάλο Βραβείο του Δήμου Αθηναίων, το Βραβείο του Φεστιβάλ των Συρακουσών, το Βραβείο καλύτερης παράστασης Περιφερειακού Θεάτρου, ενώ το 2016 τιμήθηκε από τη γαλλική κυβέρνηση με τον τίτλο του «Chevalier des Arts», Ιππότης των Τεχνών.

Τα τελευταία χρόνια ο ίδιος γράφει, σκηνοθετεί και παίζει σε δικές του δραματουργικές συνθέσεις, παρουσιάζοντας, είτε σε συνεργασία με το Θέατρο Τέχνης είτε σε άλλους θεατρικούς φορείς της χώρας, μια

σειρά από καυστικές σάτιρες και οξύνοες αναλύσεις της διαχρονικής νεοελληνικής κακοδαιμονίας.

Κυρίες και Κύριοι,

Το πολυεπίδεδο έργο της **Ξένιας Καλογεροπούλου** στο δράμα, στο θέατρο και στον κινηματογράφο βρίσκει μία μοναδική και λαμπρή πορεία στο θέατρο για παιδιά, με την Ξένια Καλογεροπούλου να θεμελιώνει και να εξελίσσει στην Ελλάδα το δράμα και το θέατρο για παιδιά και νέους ως ένα ξεχωριστό, ιδιαίτερο είδος του "επαγγελματικού" θεάτρου και με χιλιάδες παιδιά, γονείς και εκπαιδευτικούς να έχουν αγαπήσει το θέατρο λόγω του έργου της Ξένιας Καλογεροπούλου και του θεάτρου Πόρτα.

Σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής του ο **Βασίλης Παπαβασιλείου** υπηρέτησε τις αρχές της καλλιτεχνικής του αποστολής με ακλόνητο ήθος, υψηλή καλλιέργεια και σταθερή αφοσίωση. Προσέφερε στο ελληνικό θέατρο μια σειρά από αλησμόνητες δραματικές διδασκαλίες,

αξέχαστους θεατρικούς ρόλους και σπουδαία θεωρητικά κείμενα, ενώ δίδαξε άμεσα σαν δάσκαλος δραματικών Σχολών και έμμεσα με το παράδειγμά του τις νέες γενιές των ηθοποιών και καλλιτεχνών του θεάτρου μας.

Ο Βασίλης Παπαβασιλείου και η Ξένια Καλογεροπούλου από πολλές απόψεις αποτελούν σημαντικό κεφάλαιο του καλλιτεχνικού και πνευματικού μας κόσμου, δύο ξεχωριστές προσωπικότητες των γραμμάτων και των τεχνών μας.

Για όλους αυτούς τους λόγους, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, τιμώντας σήμερα την κ. Ξένια Καλογεροπούλου και τον κ. Βασίλη Παπαβασιλείου, τους απονέμει την υψίστη ακαδημαϊκή διάκριση του επιτίμου διδάκτορος.

Εκ μέρους των Πρυτανικών Αρχών του Εθνικού και Πανεπιστημίου Αθηνών υποδεχόμαστε με χαρά και συγχαίρουμε από βάθους καρδιάς τους τιμώμενους για την αναγόρευσή τους σε Επίτιμους

Διδάκτορες. Τούς ευχόμαστε υγεία και ευτυχία, καθώς και συνέχιση της δημιουργικής και καρποφόρου καλλιτεχνικής τους πορείας.

On behalf of the Senate of the National and Kapodistrian University of Athens, I would like to express my sincere congratulations on the award to you of the title of Doctor Honoris Causa, to welcome you to our academic community and to wish you health and every success in your academic pursuits.